

Štev. 8.

V Ljubljani, 1. velikega srpana 1912.

Leto XIII.

Rak in škrat.

Nekoč je z brega
odhital škrat
se z rakom v morje
vojskovat.

Rak se umaknil
je nazaj
in klešče hude
spravil v kraj . . .

Ker brado dolgo
je imel,
se zanjo rak
je oprijel . . .

Tam z brado jezno
mignil je,
ko rak nanj klešče
vzdignil je.

Junaško škrat
se zaleti,
da strl bi raku
vse kosti.

In klešče krepko
vlekli so,
da škratu brado
slekli so.

Zdaj hodi škratek
odtakrat
po svetu širnem
golobrad . . .

Sambom.

CVETKO GORJANČEV:

Iz mojega albumčka.

Součencem in součenkam ljudske šole.

li ste že videli, dragi moji, spominsko knjigo ali album? Morda že!

Glejte, tudi jaz imam tako spominsko knjižico, tak albumček, ki so mi ga napisali moji prijateljčki, ki sem jih tako ljubil — moja mlada otroška leta... Ona leta, ko sem bil še doma v koči, ki ima z modrimi rižami prekrížano belo čelo, tam ob beli cesti, ko sem bil še doma pri mami, pri atku — ona leta, moji prijateljčki, so mi napisali lepo, drobno knjižico — albumček, okrasili so jo z živimi sličicami. In ti moji prijateljčki so odšli, mudilo se jim je kot potniku, da bi ne zamudil vlaka, odšli so preko Gorjancev v deveto deželo in zdaj so tam in se veselé in so pozabili mene. Jaz jih pa nisem pozabil . . . Rad listam po albumčku svojih spominov, rad bi še videl svoje prijateljčke, a ker jih ne bo nikoli več, se le še v duhu poigram časih z njimi.

Danes sem zopet listal po svoji spominski knjižici. Evo vam par strani iz nje!

*

Ko sem bil majhen, nismo imeli doma nič drugega kakor leseno hišico in poleg hišice hlevček za kravico. Gori od hiše se je vlekla navbreg njiva in koncem njive malo gozdčiča. To sta si atek in mama prislužila že tedaj. Atek je podedoval po očetu malo gozda in košenice v Hrvaški gori, in mamina dota je znašala celih šestdeset srebrnih kron in pisano skrinjico, v kateri je sedaj kako domače platno.

To je bila bogatija, ne?

Atek je sodaril in tesaril, mamica pa je redila kravico in hodila na dnino, in jaz sem hodil z njo.

Ko sem že nosil hlače, take, da so se zadaj zapenjale in je nekaj ven kukalo — podarila mi jih je Gabrčanova mamka, Bog ji plati! — sem pobiral že krompir jeseni, ali sem ga spomladi pometal, sicer smo se pa igrali z domačo deco koncem njive.

Nabirali smo tratnic in kresnic in izpraševali, kam bi prišli, če bi umrli: vice, pekel, nebesa . . . In če je rekla kresnička: v nebesa! — ej, to je bilo veselje; radosti so se nam smejale drobne oči. Pa če je rekla kresnička, da pridemo v pekel, ojoj, to smo se ustrašili in sklenili, da bomo vsi pridni.

*

Hej, božji volem: Odkod si priletel? Iz nebes, od Bogca? Li tudi v nebesih kaj orjô in sejejo? Si tudi ti oral? Sejejo v nebesih sladkorček? — Ali si priletel z Gorjancev? Zakaj nisi prinesel mošnje cekinov? Ej, pa bi naredil majhno hišico, belo, spodaj moder pas, po steni modre črte, rdeče rože, skonca lesen oboj s „šmarnicami“, rdečo streho iz opeke, na strehi dimnik kot možiček, ki kadi pipico. In drobna okenca bi imela hišica. In v tej hišici bi stanovali vsi: mama, atek, stara mamica, Rezka in jaz. Hej, ti božji volem, bi ne bilo prijetno? . . .

*

Pa račke sem imel jaz rad, take velike, čisto bele, le tam v perutih malo modro zrcalce, pa v repu po dva črna pereščka, lepo zakrivljena, kot jih ima sosedov France v nedeljo za klobukom. Take race sem imel rad, še rajši pa čisto majhne, pokrite z mehkim mahom.

Pa sem jih nekoč zagledal — majhne so bile — ko so se počasi zibale proti potoku. „Oj, da bi eno ujel! Saj gredo počasi.“ Stekel sem za njimi, pa so zbežale kar na vse strani proti potoku. A jaz za njimi. Tako sem bil zaverovan vanje, da nisem zapazil pred sabo vode. One so zaplavale, jaz pa — štrbunk! — kot sem bil dolg in širok po potoku.

Oj, ti presnete račke!

Jaz sem se jokal in klical mamo, a ker je ni bilo, sem se vzdignil sam in potem jih nisem lovil nikoli več.

*

Imeli smo majhno kravico Sivko. Odebelila se res ni, čeprav bi bila znesla mama vso travo iz Boršta in požela vse mejaše ostroške in dobravske za njo: imela pa je mleko, da je kaj, in tudi tako neizrečeno malo ga ni bilo. In pohlevna je bila. Čeprav sem bil še majhen, sem jo smel goniti sam na vodo in celo na pašo, ne pa tako kakor neka Čada, ki smo jo imeli pred tisto, da me je precej bušila, če sem prišel blizu.

A bila je stara in je dostala kot vsaka stvar. Prodali so jo mesarju. Bilo je jako mrzlo, pozimi.

Mama je šivala pri oknu, stara mati je trebila perje, in jaz sem se igral s koruznimi štročki na peči. Nihče ni hotel iti ven pogledat, ko so jo izvedli, ker se je vsakemu smilila. Oj, kako je žalostno zamukala, ko je

prišla iz hleva. Mesar jo je prignal po cesti mimo okna . . . Vsi smo zajokali za njo. „Nikoli več ne bomo imeli tako dobre kravice, nikoli več,“ sta tarnali mama in babica. In jaz sem jokaje vpraševal: „Bodo li stic ubili Sivko?“ — „Da, ubili jo bodo . . .“ In podvojil se je jok v sobi . . .

Kdor ve, kaj je siromaku kravica, se ne bo čudil.

*

Oj, ti presneta zima ti! Kadar je prišla, je bilo konec veselja zunaj. Črevljev nisem imel in kožuška tudi ne, zato sem moral biti notri. „Na peč!“ je rekla mama, in jaz nisem bogvekakako rad slušal. Hej, bele muhe loviti, to bi bilo veselje! . . . V šolo nisem še hodil. O, da bi bil hodil, ne bi bil sedel na tisti zeleni peči, ki sem je bil že prvi dan sit, ne!

Mama mi je kupila Abecednik: „Na, ker še ne hodiš v šolo, se boš pa doma učil, da boš že kaj znal jeseni, ko pojdeš v šolo, da ne boš ko Martinkova Micka, ki je hodila šest let v šolo, pa je poznala na koncu samo i.“

O ne, Jože, sem si mislil, tak pa ne smeš biti, ne!

Atej je imel še spravljeno svojo tablico; poiskal jo je, mi kupil za krajcar kamenček, ovit v lep rožast papir, in pričela se je šola.

In že tisto zimo sem znal ves Abecednik na pamet; verujte mi, da se nič ne baham.

Mama je šivala, ružila fižol ali koruzo, babica je predla, atek je delal kak škač, vedro ali drugo posodo in jaz pa sosedova Mančka sva se učila. Ona je že hodila v šolo, pa če je brila preveč burja in če je bil sneg prevelik, je ostala doma in prišla k meni. Učila sva se brati in pisati, računati in risala sva.

Oj, to vam je bila vedno polna tablica možičkov, petelinov z zakrivljenimi repi, rac, kokoši, konj . . .

*

Začel sem hoditi v šolo. Mama mi je naredila torbo iz domačega platna. Vanjo sem zatlačil zjutraj, preden sem šel v šolo, precejšen kos kruha.

Kaj sem vse doživel sedaj, ne bom pravil; saj ve vsak sam, kaj se godi na poti v šolo. Marsikaj veselega smo doživeli.

Pozimi smo se kepali in predstavljali rusko-japonsko vojno, ki se je vršila ravno tedaj. Poleti smo se kopali, po dvakrat ali celo trikrat na dan. Spomladi smo že rano začeli hoditi v šolo.

*

To je nekoliko strani iz mojega albumčka, ki ga tako rad prelistavam o vsaki priliki, nekoliko strani izmed mnogih, ki so mi jih napisali moji prijateljčki, ki so pa odbežali čez Gorjance bogvekam . . .

Tudi vi, dragi moji mali, imate take albumčke, kajneda, in je tudi marsikaj lepega v njih in jih tudi radi prelistujete, kajneda? O, vem, vedno vam bodo dragi in ljubi, vedno, vedno . . .

Ivan Erbežnik: Zlata ptička.

Pesem Otona Zupančiča istega naslova smo priobčili že v I. letniku „Zvončka“ na str. 57. — Poišči in preberi jo ter jo primerjaj z današnjo podobo!

Na vaši.

*Tožno mukaš, kravica,
telek moka pa doma.
Ali to ukrep je gospodarja,
malo nima on — denar;.*

*In — povem ti na uho:
Telka danes odženo . . .
Res hudo je! Kaj se hoče!
Upnik ga pustiti noče.*

Andr. Rapè.

Tihe pesmi.

Bratcu Nacetu.

Zazibala se v tihi mrak   Kakor ti mamka pela je
je krona vrtna . . .   tam v onih dneh,
Se mar sklonila nad tvoj grob,   ko angelci so zibali
kot majka se nad zibko skrbna?   po licih zlat ti smeh.

Je pesemco zapela drobno   Morda pa je molila tiho,
in z njo te vspravala,   da te je Bogec vzel,
je pesemco zapela drobno,   da izmed angelcev med nje
te z njo zabavala?   si, angelček, odšel.

Botrčku.

Ti, ki želel na svoj grob   Na tvojih nji vah rastel je,
cipres, razkošnih rož,   ko živel si,
meneč, da v takem grobu   edino on ti še je zvest,
najslaje spaval boš —   da zdaj ti grob krasi,

kaj je na tvojem grobu zdaj?   edino on; saj tudi križ,¹
Osat bodeč,   ki je na grobu stal,
in vrh njega   strohnel je in na konec groba
sedel cvet je rdeč.   pal . . . .

Majki.

Ob grobu zrastel bel je slak   Na koncu slaka se razcvet
in se na grob tvoj spel,   je cvet prezal;
kot želel bi, da grob tvoj tihi bi   obrnil kelih je srebrni
objel.   v nebo, kot da bi maševal.

In jaz sem molil, mamica,
tedaj zaté.
O, da uslišal moje Bog
in slaka bi prošnje!

Posmrtnica.

Nad mojim grobom   Ob mojem grobu
ne bo cipres,   ne bode slak zal
nad mojim grobom   iz keliha srebrnega
ne vedno zelenih dreves.   zame daroval.

Bog ve, če bode
sploh vsak tako ljubezniv,
da mi na grobu požel
ne bo bujnih — kopriv!

Cvetko Gorjančev.

¹ Križ — spomin sorodnikov.

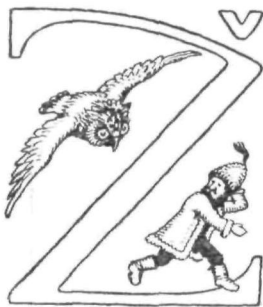

ERBEŽNIK

JAZ PALICE SVOJE OVCARSKE
ZA ŽEZLO KRALJEVO NE DAM

LAD O :

Uvedba splošnega časa.

e pred dvemi desetletji je vlada ameriških Združenih držav predložila uvedbo enakega časa za vse narode na zemlji. Predlagala je tudi, kako naj bi se odpravile časovne razlike raznih krajev. In sedaj so zopet, kakor poročajo iz Pariza, začeli delati za tako izpremembo. Najprej hoče sedaj Francoska, da uvede pri sestavljanju železniških vozniških redov štetje ur od 0 do 24. Minister za javna dela je že izdal odredbo, da se tako uredi bodoči novi železniški vozni red.

Ko je bila izdana okrožnica na razne zavode in osebe z vprašanjem, ali francoska javnost z odobravanjem sprejema uvedbo številjenja ur od 0 do 24, so vglavnem dospeli ugodni odgovori. Posebno smatrajo tako štetje ur od 0 do 24 pripravno za vojaštvo, ker bo to velike koristi v slučaju oboroževanja.

Sicer je železniški vozni red s številjenjem ur od 0 do 24 že dlje časa uveden v Italiji in Belgiji, a tudi v Švici je mnogo prijateljev tega načina štetja časa. To je nagnilo francoskega ministra za javna dela, da je izdal odredbo, da se pri sestavi bodočega železniškega voznega reda uvede novi način označevanja ur pri velikih železniških mrežah.

Pričakovati je, da tudi Nemčija in Avstrija popusti in odstopi od svojega dosedanjega označevanja časa. Potem pa ne bomo več šteli ur kakor doslej, temveč jih bomo računali od 0 do 24. Torej ne pojdemo več spat ob 8. ali 9. zvečer, temveč ob 20. ali 21. Polnočnico pa bomo imeli ob 24.

V jutru.

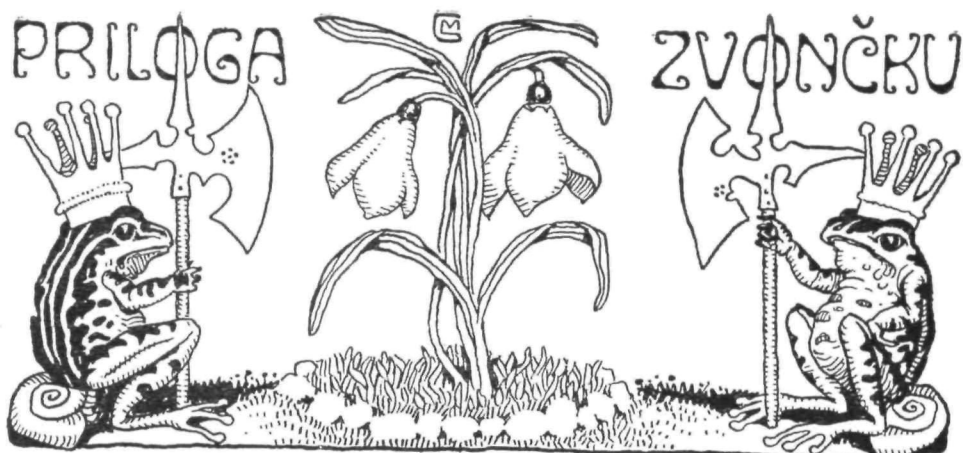
*V logu, v malem raju,
cvetke se solzijo,
kakor svetli biseri
kapljice blestijo.*

*Pa prijezdi žarek —
čil junak na konju —
skozi drevja luknjice,
ves je v zlatem ognju.*

*Z vročimi poljubi
z lic jim solze boža,
s prsti, čudno mehkiimi,
jim telo obkroža . . .*

Tone Rakovčan.

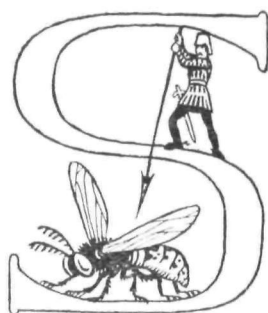

KRISTINA KEŠETOVA:¹

Slovenka sem!

Slovenka sem, Slovenka sem,
to mati je dejala,
ko me je dete pestovala.
Zatorej dobro vem,
Slovenka sem.

Slovenka sem. Hči sem naše matere Slave, v kateri je zrl nekdanj naš narod svojo največjo boginjo. Slovenka sem, ker so moji starši Slovenci. Na slovenski zemlji sem se rodila, in prva beseda, ki sem jo slišala, je bila slovenska. V slovenskem jeziku me je mati učila moliti, v slovenskem jeziku mi je pela uspa-vanko. Slovenska je zemlja, na kateri prebivam, in slovenski je narod okrog mene. Ni velik ta narod, toda ljubim ga, ker je moj narod.

Koliko znamenitih mož je že izšlo iz tega naroda, n. pr. pisateljev in pesnikov, katerih spomin bo vedno živel med narodom! Koliko krasnih knjig imamo n. pr. od Jurčiča! In koliko lepih pesmi je zložil prvak med pesniki, Prešeren! Kako priljubljene so med narodom tudi Gregorčičeve pesmi. Kako nas navdušujejo njegove pesmi: „Soči“, „Naš čolnič otmimo“, „Velikonočna“ itd. Iz vseh njegovih pesmi odseva goreča ljubezen do slovenskega naroda in do svete zemlje, mile domovine.

Pač pa toži v pesmi „Na potujčeni zemlji“, kako se mu zdi vse tuje, akoravno je na Slovenskem. Tujo govorico sliši in tuje ljudi vidi okrog sebe:

„Oh, naši so samo grobovi!“

¹ Učenka 5. razreda dekliške šole v Hrastniku.

Pač je žalostno to, da ljudje slovenske narodnosti zatajijo svoj mili, domači jezik ter pristopijo k tujemu in postanejo največji sovražniki svojih rojakov in se bojujejo zoper nje. In koliko je dandanes takih! Pozabijo na materinski jezik, pozabijo svojo slovensko domovino in se ji popolnoma odtujijo. Žalostna jim majka! Ne joče zaman mati Slovenija, da se četica njenih zvestih sinov vedno krči. Tolaži nas pa to, da jih je še nekaj, ki jim še ni ugasnila iskra ljubezni do slovenskega naroda, ampak se čedalje bolj razgoreva. To iskro pa podžigajo pisatelji in pesniki s svojimi navdušenimi pesmimi in spisi. Bog daj, da bi še mnogo takih zvestih sinov rodila mati Slava!

In kako povsod slovijo sinovi majke Slave glede hrabrosti! Presvetli cesar sam jih je pohvalil, ko je l. 1878. prišla Bosna in Hercegovina pod njegovo žezlo. Gotovo pozna vsakdo vsaj po imenu hrabrega vojskovodjo Radeckega, ki nam je tudi čisto soroden po narodnosti. Ali pa pogumni junak Sigetski, Nikolaj Zrinjski, ki je tako hrabro branil Sigetsko trdnjavo, nazadnje pa častno umrl.

In kolikega pomena so bili Slovani, zlasti Slovenci, za vse evropske narode! Ko bi njih ne bilo, bi se omika med onimi ne mogla širiti, zakaj navalni različnih divjih narodov na Evropo so se vedno ponavljali, toda Slovenci so jim stali kakor zid nasproti, prav kakor poje pesnik:

„Evropi bil živ, nerazrušen je zid,
ki divje odbil je barbarstvo,
stal sebi v pogubo, sovražniku v prid,
omiki je, svobodi v varstvo.“

Zato pa ljubimo ta narod, ki se je vedno toliko žrtvoval! Bodimo ponosni nanj in ne sramujmo se ga nikjer! Hrvaški pregovor pravi: „Narod brez narodnosti je telo brez kosti.“ Kakor bi telo propadlo, ako bi ne imelo svoje opore — kosti, tako bi tudi naš narod propadel, ako bi ga mi sami zaničevali in bi mu ne bili trdna opora. Naše geslo bodi: „Vse za narod!“

Skrbimo pa tudi, da bo imel naš narod pri drugih narodih ugled in da se bo povzdignil v višave moči in slave.

„Mi bratje pa z delom pripravljajmo zdaj
to silno slovansko mogočnost,
in z duhom proroškim nazdravljajmo zdaj:
Na slavno slovansko bodočnost!“

Pesem o ptički.

*Polje za vasjo šumi,
drobna ptička v daljo zleti,
tja za morje v daljo neznano,
da bi našla za zimo hrano ...*

*Širno morje zagrmi,
v njem se ptička potopi ...
Če kdaj pojdeš v daljo neznano,
tam jo najdeš zakopano ...*

Sambom.

Ljubi domovino svojo!

Ljubi domovino svojo,
vedno njen ostani sin!
Zivi ji le v čast in slavo,
večen bodi ji spomin!

Ljubi domovino svojo,
to že ptička te uči,
ki po dolgi, ostri zimi
v rojstni kraj spet prileti.

Dolgo blodi po tujinah,
mного spotoma trpi,
končno pa v topleje kraje
z družbo drago prileti.

Ko pomlad pa spet se vrne,
z družbo malo vzdigne se
in v predrage rodne kraje
h gnezdu svojemu dospe.

Ljubi svojo domovino
tam iz srčnih globočin,
vedno v srcu jo ohrani,
vedno njen ostani sin!

Trko.

Na počitnicah.

IVO TROŠT:

Zbrani pevci.

si so se čudili: pevci in poslušalci, preganjanci in preganjalci. Prizor, ki naj bi ga ovekovečilo spretnejše pero in slikarski čopič božanstvenega Rafaela Sanzia in pa kinematograf ter gramofoni — vsi obenem. Toliko združenih umetnosti skupna slika bi nudila gledalcu in poslušalcu najmanj stokrat več, kakor mu more nuditi samo pero.

Ako še povem, da je imel ob vsej slovestnosti nekdo celo dobrodelen namen, je čas, da povem že, kako se je vsa stvar začela; za nadaljni razvoj vsega prizora so itak delovali zbrani pevci sami.

Doigrala se je dogodba, kakor že toliko drugih, tam v tisti solnčni vasi nad Vipavo, kjer je zaradi mnogih orehov dobila vasica ime Orešje. V senci teh orehov se je često igral Zalogarjev Ivan, ki je šele dve pomladi nosil hlače. A vaščani so trdili, da je Ivan jako odprte glave, ki pčbere marsikatero med ljudmi, ko nihče ne misli, da si jo tak junak zapomni. Prijetno je bilo v tisti orehovi senci. Vedro nebo se je vzpenjalo visoko nad orehi in se širilo vse tja nad vinorodno Vipavsko dolino, na Goriško in preko Krasa do samega Jadranskega morja, kjer sta se nebo in morje združila, kakor materina ustna z usteci dobrega otroka v — dolg poljub. Po drevju so žgoleli ptički, in kresnikovo solnce je ogledovalo mnogo obetajoče sadne vrtove, okrašene z žarečimi vrtnicami, lilijami, resedico, klinčki in kapucini.

Pastirji so bili že odgnali živino na pašo, odrasli otroci so šli na delo po njivah. Doma je ostal v Zalogarjevi sosesčini samo krojač oče Nacek, njegov sosed črevljar Lenček in Petričeva Manca, nekoliko šepava šivilja. Doma so ostali seveda še stari in nadložni ljudje, vsi petelini s svojimi družinami, Lenčkov pes Murček in za trganjem boleljivo Petričev stric Miha, ki je bil zaradi bolezni tako siten, da so vsi bežali pred njim.

Zalogarjev Ivan se je sam igral na dvorišču in se oziral radovedno, če se kmalu prikaže odkod živa duša, ki mu bo pomagala preganjati dolg čas. Dolgo je čakal zaman. Začel je premišljati, kako je danes svet čuden. Koliko ljudi je bilo zbranih oni dan na sejmu sv. Urbana, koliko jih je šlo s procesijo o Veliki noči, sv. Marka dan in križev teden ali celo o sv. R. telesu, ko se je šolarjem pridružil celo on, ki še ne osrečuje šole s svojimi črevlji, Zalogarjev Ivan? Toliko jih je bilo, da so se komaj umikali drug drugemu. Danes je ni žive duše na izpregled.

Toda lepi so bili vendar ti javni in slovesni obhodi. Seveda je bilo Ivanu najbolj všeč vse, kar je možno videti in slišati. Zvonjenje, zvončkljanje, streljanje, petje in pisana vrsta ljudi od vseh koncev njegove ožje domovine; to ga je veselilo.

O, če bi mogel priklicati nazaj za trenotek samo poslednjo procesijo, ko so se vile zastave s streh ter so fantje nesli nebo in cerkvena bandera v obhodu od oltarja do oltarja in je bilo toliko gorečih sveč, cvetja in zelenja med okrašenimi in razsvetljenimi hišami.

Začel je Ivan sam pomalem prepevati odlomke znanih pesmi, vmes tudi zvoniti, zvončkljati in celo streljati z: bum — bum! Kakor bi murna z bilko privabil iz luknjice, se mu je na tihem pridružil Nackov France, malo manj kot njegove starosti tovariš. Ta je brez povelja vedel, kaj mora početi. Pograbil ja najbližjo vejo, ki je opoldne z njo dekla otepala kravam muhe, in stopil poleg Ivana, češ: največje bandero nosim, ali ne vidiš? Vmes je pomagal Ivanu zvoniti in streljati, dokler mu ni velel: „Ti zvončkljaj!“ Pa je začel France: Din-din-din, cin-cin-cin, dingl-dingl-dingl, cingl-cingl-cingl! —

To vrvenje je privabilo Petričevo Minko, nekoliko botehno deklico, ki se je uvrstila za obema ter pela brez konca: „Trosimo, trosimo cvetice, cvetice . . .“ Ivan veli: „Čakaj, zdaj bom jaz — sem za gospoda, veš.“ In Ivan je zapel: Aleluja. Potem so zavriščali vsi trije vsak po svoje, kar je kdo znal in kakor je mogel. Obenem se je izprevod pomikal izpred Zalogarjeve hiše po vasi. Od Lenčkovih sta se uvrstila v procesijo kar dva: Mihec in Metka. Oba sta morala nositi zastave. Mihec v krilcu je bil zraven lahko še za cerkvenika. Vrišč je naraščal, kakor je naraščal tudi izprevod, zakaj kmalu potem so prihiteli na pomoč še trije Telebičevi otroci, najmlajši med njimi še celo z leseno žlico v roki in v sami srajčki, okapani z močnikom in kislim mlekom. Vsak je prepeval po svoje, in sicer glasno kakor je mogel. Telebičev samosrajčnik se je vmes celo časih smejal na glas ter se z žlico bil po trebuščku, tako mu je bila všeč ta slovesnost. Pod klancem se procesija obrne in koraka med pravim vpitjem zbranih pevcev po vasi. Vsi so bili tako zaverovani v slovesnost svojega početja, da ni nobeden mislil na kakršnokoli nevarnost.

Pri Lenčkovi hiši se je nepovabljen pridružil pes Muri in prav nevshečno cvilil ob neprijetnih pevskih glasovih. A mislil si je gotovo: dolžnost je dolžnost. Moram peti njihovo pesem, ker me nikjer ne odganjajo od sklede.

Sosednji petelini so se čudili: ko-ko-ko-ko! Odkod tak hrušč? Plahe piške so hitele pod okrilje jezeče se koklje. Kar se oglasi Petričev stric Miha z zavezano glavo skozi okno: „Da bi vas komar pohodil! O, da bi vas sam maček pobožal! O, ti presneti drobiž! Pa da ni nikogar, ki bi vas razpodil! Spati ne morem in poslušati take muzike pa tudi ne. Da bi vas komar pomočil, pes pohodil in maček oblajal, oj, oj, jójmene!“

Udeleženci nenavadne procesije seveda že spričo vpitja niso mogli slišati neprerahlega opomina soseda Mihe, ki bi ga itak ne bil nihče slušal, ker so vedeli, da je sitnež, ki vse beži pred njim.

Z vso vnemo so se pomikali naprej. Kmalu se odpre okno poleg očeta Nacka, ki je pravkar likal z razbeljenim likalnikom nove hlače: „De-te-te-te-te. Saj sem rekel, da ne bo prav, ko jih je toliko skupaj. Človeka že trže po ušesih od tega brenčanja. Ali greste domov, paglavci! Le hitro, domov!

Čaka vas doma med in tržaške íige. Ti-ti ti-ti. Pa Zalogarjev debeloglavi vrabec je tudi zraven. Povsod je zraven, ker ga vsi slušajo. Ivan, pelji hitro to grmečo procesijo domov, ali vržem likalnik na vas. Kdor bo zadet, ga bo škoda. Kje ima neki namestnika? Le brž, Ivan! Nimam jeze na vrvci.“

Ivan se je zmenil toliko, kolikor za lanski sneg. Saj je šla „banda“ prav tedaj najlepše, da, še lepše kot v resnični procesiji. Za njimi je priletel na cesto kos lesa, ki na njem oče Nacek lika novo obleko. Zadel ni nikogar, saj ga tudi opazil ni drugi kot Lenčkov Murček, ki se je radovedno ozrl, če ni morda kdo vrgel za njim kamena, pa se je tudi lesu takoj previdno umaknil na drugo pot.

Ko se je izprevod pomikal mimo okna črevljarja Lenčka, so začela leteti na preplašene udeležnike pevce Lenčkova kopita vsake vrste in vsake mere, kakor jih je imel Lenček bližje, da je odganjal z njimi kričečo nadlogo. Pevci so se prestrašili, zakaj kopita so padala na cesto kakor dež. Na nasprotni strani je odprla okno Petričeva Manca, ki je zapustila nedavno brata Miho in njegovo sitnost ter se preselila na ta konec vasi. Manca je zlila po njih in za nimi kar cel škaf vode. A veliko več kot kapljic vode v škaфу je bilo njenih zabavljic, ki so brenčale preplašenim pevcem kakor komarji okolo ušes. Boječe so se umaknili v bližnji Zalogarjev podstrešek, kamor ni mogla za njimi Mančina voda ne Lenčkova kopita, samo še Mančine besede so jih dosežale — toda brez škode.

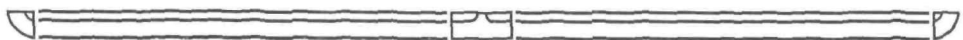
„Trrrrrompom! Ti zverina ti živinska! Ko bi bil le katerega zadel, do sodnega dne bi pomnil tako dobro delo. Trrrrrompom. Na, trobec trobasti!“ In zopet so letela skozi okno kopita, pa v podstrešek za otroki niso mogla, marveč so padala na streho in s strehe pred njimi na tla.

Z vseh oken, kakor daleč je segel vid do malega podstreška poleg Zalogarjeve hiše, so se iztezali za malimi pevci jezno režeči obrazi, a otrcci v strahu in z vprašanjem v očeh, z vprašanjem na ustnih: Saj je bilo vendar tako neznansko lepo, pa nas preganjate?

Pevci so se čudili, zakaj jih preganjajo, preganjalci so se jezili, zakaj razuzdana drhal vsaj ne beži, marveč zvedavo gleda, kakor da se jí godi krivica. Prizor, ovekovečen po spretnejšem peresu in s slikarskim čopičem Rafaela Sanzia v kinematografu in z gramofonom, bi nudil skupno sliko združenih umetnosti, a pero naj bi ne pozabilo opozoriti na sliko v mladih srcih. Tako nebeško lepo je bilo; zato nas pa preganjajo! Kako, da se onim ne zdi lepo naše petje? In dobro delo bi bilo — menijo — ko bi nas pretepli.

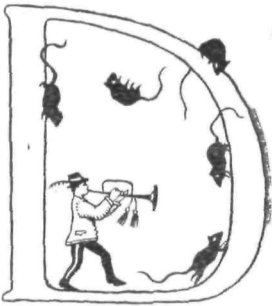
Odgovor na to vprašanje je vedelo samo tisto veliko solnce, ki se je tisto popoldne vsem smehljalo z neba: zbranim pevcem in njih preganjalcem, vsemu Orešju in širnemu svetu.

Morda je bolje, celo najboljše tako. Zbrani pevci so se natihem razšli, kakor so se natihem zbrali, pomalem jih je minil strah pred ljudsko nevoljo, tudi okna po vasi so se pomalem zaprla, in zmerjanje je nehalo; zbranim pevcem je pa ostal še dolgo v srcu samo eden, a silno zevajoč: Zakaj?

TONE RAKOVČAN:

Novi zvonovi.

daleč na vzhodu je pokukala izza gor žareča krogla, po dolinah so se iztegnile globoke sence, s travnikov se je dvignila tenka meglica in izginila tam nekje ob robu gozda. Gori v vasi, ob temenu hriba so zardele strche, v zvoniku nad njimi pa je zagorelo zlato jabolko.

Tine je gnal na pašo. Stopal je za kravicama, švrknil zdajpazdaj po zraku ter ju z ljubeznivim glasom vzpodbujal, naj se podvizata. Pogledal je na vzhod in se zamislil. — Da, tam ne pasejo, tam ne vstajajo tako zgodaj — in vendar je rajši doma, nikamor ne gre od svojih kravic.

Koncem vasi se je ustavil. Pogledal je orjaška mlaja, ki sta nosila v vrhovih zastave in gledala daleč tja po srebrni cesti. Pričakovala sta nekaj, in to je Tine dobro vedel. Danes dopoldne pripeljejo nove zvonove, okrašene, svetle, vse v rožah — tako mu je pravil oče. Stekel je za kravicama in krenil z njima na levo v ogrado, kjer je poznal vsako kobilico, vsakega murna, kjer je znal za vsak lešnik. Kravici sta začeli pri kraju in se pomikali počasi naprej, Tine je pa legel v travo.

Nekoliko pred deseto uro se je dvignil daleč na cestnem ovinku oblak prahu, se izgubil, in proti vasi je hitel voz z iskrimi konji — voz z novimi zvonovi. Kakor blisk je šla novica po vasi. V zvoniku so zapeli zvonovi novim v pozdrav, vsi vaščanje so hiteli na cerkveno ozidje, odkoder se je videlo na cesto in kjer se je imel ustaviti voz.

Teško sta peljala belca navkreber. Prhala sta, hropela, a šla sta ponosno. Za uzdami sta nosila šopke rož, po hrbtu sta se svetila kakor zrcalo. Zahrzala sta in stresla z glavama, kakor bi hotela opomniti ljudi, naj pogledajo, kaj vozita. Na vozu so bili pritrjeni štirje smrekovi vršiči z zastavicami in šopki pisanih trakov, ob straneh voza se je ovijal dolg venec, skozi katerega so se svetlikali zvonovi kakor iskre. Sredi voza so sloneli na šestih čokih trije zvonovi, ki so bili vsak za spoznanje manjši. Voznik, mlad, močan fant, s krivci za klobukom in z rožastim telovnikom je počil z bičem, nategnil vajeti, in voz se je ustavil pod ozidjem.

Tine tisto noč ni mogel zatisniti očesa. Vse, kar je videl podnevi, ga je skoro omamilo. Pozno ponoči je zadremal in sanjal do jutra krasne sanje.

Drugi dan se je pripeljal stric, ki je daleč doma, in Tine je bil še bolj vesel. Dobil bo kako darilce, zakaj stric ga vedno obdaruje, ko odhaja. Toda veselje se je izpremenilo v žalost, ko je Tine zvedel, da pojde čez tri dni s stricem, da pojde z doma. Ločil se bo od svojih ljubih kravic, od mame, očeta — stekel je v izbo, zaprl vrata in se zjokal . . .

Zopet je posvetilo zlato solnce izza gor in posijalo v izbo, kjer je ležal Tine. Ko se je oblačil, sta mu igrali v očesnih jamicah solzi. Gledal je po izbi in z žalostjo jemal slovo od postelje, od pisane skrinje in od

okenca, skozi katero je gledal vedno tja na zeleni gozd. Stopil je v hlev, pobožal kravici, ju objel krog vratu in potolažil, da ju bo tudi sestrica ljubilila in dobro pasla. Zamukali sta kravici, zaprla so se vrata, in Tine je zlezal na voz poleg strica. Mati ga je prekrižala, objela, oče mu je stisnil roko, stric je dvignil bič, in voz je zdrčal skozi vas.

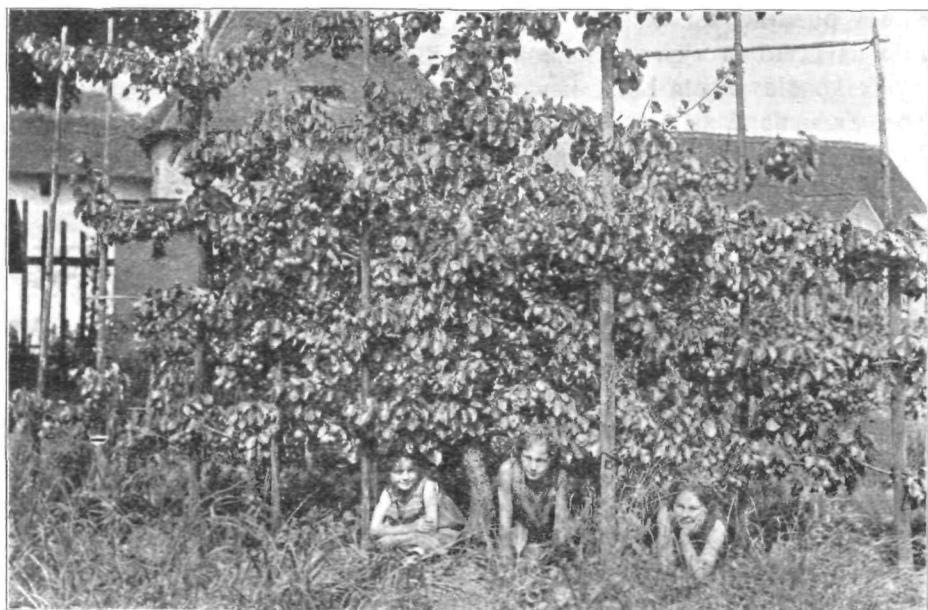
Gori v zvoniku pa so zapeli novi zvonovi. Kakor bi stresal cekine, kakor bi prepevali sami nebeški krilatci, so se izlivali mili glasovi iz tesnih lin, hiteli v vas, v kočje in v srca vaščanov. — Kako so vabili ti glasovi Tineta nazaj v vas, kako so mu segali v srce, ko je drčal voz skozi visoka mlaja, kjer je stala zadnja vaška kočja. Ne bo mu hudega pri stricu, dober človek je — a tam ne bo njegovih kravic, tam ne bodo peli zvonovi tako lepo, dasi so večji, veliko večji . . .

In spodaj na cestnem ovinku je odzvonil zadnji glas, ki je naznanil, da bodo gori v vasi vsak dan peli isti glasovi, mili, sveži, in ob nedeljah bodo fantje potrkavali, da se bo razlegalo vriskanje zvonov od brega do brega.

Ko je drdral voz po široki prašni cesti, se je nagnil stric naprej in pogledal Tinetu v obraz.

„Zakaj jokaš, Tinče?“

A Tine je molčal, le na licih sta se mu posvetili solzi in zdrčali kakor grenka misel navzdol . . .

Mirka, Vlasta in Dora v obljubljeni deželi.

Zelena kobilica.

Hej, ti kobilica zelena,
hej, suhonoga, kam?
Eha, počakaj vendar malo,
da te okomatam.

Kdor črne gore se boji,
zaklada tega ne dobi,
jaz se je ne, hej, brzo gor,
z zakladom čaka bel me dvor.

Pa kaj bi to: kobilica!
Saj si velika — konj!
Tam v gori črni je zaklad,
gé, peljiva se ponj!

Hi, to je tam za poljem zad,
ta dvorec bel, zaklad ta zlat...
„Ej, norček, kaj boš, kaj boš pač?
Le hitro v postelj spat!

Le hitro spat, le hitro spat,
če ne, iz črnih bo goščav
s kosmato torbo prek ramé
prišel po te — bavbav.““

Cvetko Gorjančev.

Slovo.

Oj, že cvete ajda,	In jaz zaoral sem	A drugi že želi
oj, že diši ajda,	in jaz posejal sem	bodo ajdico,
in že zori brajda	to ajdico sivo,	in drugi obirali
pri zidanici!	jaz skopal sem breg.	bodo brajdico.

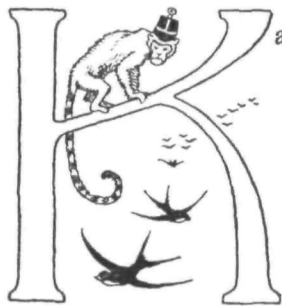
Pa, mamica, zbogom,
jaz grem
in kdaj se povrnem,
ne vem
in kdaj bom jaz žel ajdico
in kdaj obiral brajdico
bom jaz — ne vem!

Cvetko Gorjančev.

K STR:

Kakao.

akaovih dreves je več vrst, vse pa nosijo užitne plodove. Drevo je 10 do 125 m visoko, deblo ima 20 do 24 cm v premeru. Vrh je košat ter ima daleč narazen se raztezajoče vejevje. Iz jako majhnih cvetov se razvijejo kumaram ali pa bučam podobni plodovi, ki so 10 do 16 cm dolgi. Kot dozoreli so rumenkasto rdečkaste barve ter napolnjeni z mesnato kašo, v kateri se nahaja seme — kakao — nekako tako, kakor so pri naši buči pečke. Kakao ima vedno zelene liste ter rodi in cvete skozi vse leto. Njegova domovina so tropične dežele Srednje Amerike. Divje se nahaja še ob reki Amazonski.

Dandanes pa je kultiviran posebno v republiki Ekvador. Najboljše vrste ima Venezuela. V Ekvadorju raste na gorah, ki so 600 do 1000 m visoko nad morsko gladino. Tam imajo takoimenovano žetev od meseca marca do junija.

Nadalje se nahaja tudi v Braziliji, Afriki, na otoku Ceylonu in Javi. Vsega skupno se ga pridelava letno približno do 450.000 stotov.

Kakao so čislali že stari Mehikanci. Španci so se naučili pri njih delati pijačo — šokolade — ki so jo delali iz kakaovega prahu, koruzne moke in vanilije. Toda ta pijača je bila grenka brez sladkorja. Šele ko so jo osladili, je dobila prav dober okus, in tako se je tudi razširila. Leta 1520. so imeli kakao na Španskem, toda šele leta 1606. je popisal neki Carletti izdelovanje zgoraj omenjene pijače.

Ako pridenemo kakau sladkorja in drugih snovi, tedaj je prav okrepevalna pijača, ker ima že zrnje samo 45 do 49 odstotkov masti, 13 do 18 odstotkov beljakovine in 14 do 18 odstotkov skroba. Pa tudi kot čokolada je prav priljubljen med starim in mladim svetom. Ako pa ga ne uživajo povsod tako pogosto kakor čaj in kavo, je vzrok to, da je dražji nego čaj in kava. Pridelovanje kaka je težavnejše, in zemlja mora biti dobra in globoka, ker raste njegova korenina kakor kol navpično v zemljo. V globočjih plasteh šele razprostire svoje koreninice.

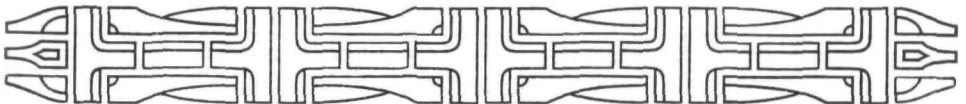
Kako pa vzgojimo taka drevesa? Seme se vseje v gredice, ki so na senčnem kraju. Ako nimamo sence, jo moramo umetno napraviti s tem, da nasejemo drevje ali pa da kraj pokrijemo s strehami. V prst potegnemo po 30 cm na široko brazde in položimo seme (zrnje) ter nalahko pokrijemo s prstjo, to pa z listjem. Po dveh tednih, ko seme vzkali, se listje odstrani. Mlade rastlinice se hitro razvijajo in to tembolj, ako zemljo okrog njih okopavamo in plevel uničujemo. V desetih mesecih so rastlinice toliko močne, da jih lahko presadimo v plantaže, toda samo v deževnem vremenu, na kar se mora že pri setvi računati. Navadno se jih vsadi po 4·5 m narazen. Skrbeti je, da imajo rastline dosti sence. Zaradi tega se vsadi med nje banane, ki prav dobro delajo senco s svojimi širokimi listi.

Ko je rastlina dorasla 80 do 95 cm, se ji odreže vrh in vse stranske mladike razen treh, ki se nahajajo pri vrhu in so enako oddaljene druga od druge. Te pustimo rasti, da so ravno tako dolge, kakor je deblo visoko. Cvetje požene že v tretjem letu, toda to porežemo, da se drevo ohrani. Šele v četrtem in petem letu je dovolj cvetov, največ pa v dvanajstem letu.

Dorasla kakaova drevesa niso višja nego 3 in pol do 4 m. Ako jih dobro gnojimo (hranimo), dosežejo starost do 100 let. Ker pa navadno gojitelji

vedno pustijo cvet in drevo izrabljajo, doseže komaj 20 do 30 let. V dobrih klimatičnih krajih dozori plod že v 7. mesecu, v slabejših do 9. meseca. Zrel plod je ali rumen ali rdeč, kakršna je pač vrsta. Navadno potem plodove zmlatijo in seme izluščijo. Seme pa dobe na ta način, da plodove vržejo v kako jamo ali jih denejo v omaro, kjer jih pustijo toliko časa, da se odprejo in prevrejo. Po vretju jih pobarvajo z neko rdečo prstjo, posuše na solncu in razpošljejo. Cene so jako različne ter se ravnajo po okusu in vonju.

Ribica zlata.

*Ribica zlata
v morju je plavala,
z valčki se časih
je poigravala . . .*

*Pa so jo valčki
urgli nekoč
ubožico z morja
v pesek pekoč.*

*Voda jo šumna
spet je požrla,
ko je že v solncu
žalostno umrla . . .*

Sambom.

Imam še pesemc . . .

*Imam še pesemc
vrhan koš;
zapel jih bom,
če priden boš! —*

*Le zanj, ki pridno
se uči,
iz srca pesem
mi kipi . . .*

*Za njega pa, ki
nič ne ve,
vse prazno moje
je srce! —*

Sambom.

Ej, ti muren!

*Ej, ti muren, črni muren,
kaj se smeješ, kaj?
Li zato, ker moja mošnja
prazna je, se smeješ, kaj?*

*Dozorela bo pšenica,
pa požet jo bom prišel;
potlej pa prodal jo bodem,
polno mošnjo bom imel.*

*Ej, ti muren, črni muren,
saj ti rad privoščim smeh!
Smej se, smej, da svetle solze
se prikažejo v očeh!*

*Ej, ti muren, črni muren,
boš se potlej še smejal?
Ti brez doma boš se jokal,
z zlati jaz smeje žvenkljal . . .*

Cvetko Gorjančev.

Ciganček — sirota.

Po znanem napevu priredil Iv. Kiferle.

Z občutkom.

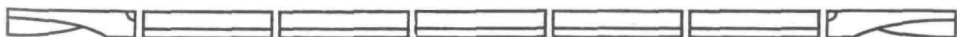

1. Si - ro - ta blo - dim na - o - krog, ci - gan - ski jaz o - trok. V sa -
2. Ko - sem na va - si se i - gral, nih - če ni ma - ral me, nih -
3. Sprej - mi - te, pro - sim, me med se, ka - ko vas rad i - mam!* A
4. Za - to pa ho - dim v tem - ni log, kjer ptič - ki žvgr - go - le, tam
5. Tu ma - ti v ti - hi ja - mi - ci mi spi že mno - go let, ko
6. Če ma - ti mo - ja v gro - bu spi, Bog daj ji ve - čni mir! Saj
7. Glej, ma - ti, te - bi zve - sto v dan bom slu - žil ti zve - sto! Če -

1. mo - ti ti - hi se sol - zim: „Me ču - vaj, mi - li Bog!“
2. če mi ro - ke ni po - dal, le vsak me ka - ral je.
3. re - ka - li so mi sme - je: „Ci - gan naj bo le sam!
4. za - bi to - ge in na - dlog u - ža - lje - no sr - ce.
5. pri - dem k mi - li ma - mi - ci, ve - sel pač bo - dem spet.
6. bolj - ša ma - ti ču - va me; be - di nad ma - no zmer!
7. tu - di sem u - bog ci - gan, ti va - ruj me skr - bno!

Opomba: Ta pesemca spominja na Sim. Gregorčičevo pesem „Siromak“. Siromaki se nam smilijo. Ciganov sploh nimamo radi. Toda tudi ciganček je človek in britko čuti izgubo svoje mamice. Za te sirote se nihče ne zmeni. Pride pa čas, ko bodo oblasti tudi za te sirote kaj koristnega ukrenile.

Besedna naloga.

Priobčila Božena Šotolova.

Besede značijo:

1. soglasnik,	7. čas,
2. mesto na Kranjskem,	8. domačo žival,
3. čtivo,	9. delo umetnika,
4. glagol,	10. moško ime,
5. umetnika,	11. miselno ime,
6. deželo,	12. glagol.

V sredi čitaj odzgoraj navzdol ime slovenskega pesnika in pisatelja.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v sedmi številki.

Zdravo telo — najboljšje blago.

Prav so jo rešili: Bogdan Kranjc, dijak; Milica Kranjc, učenka meščanske šole pri Sv. Barbari v Slov. goricah; Ciril in Viktor Porekar, Anton Plavec, Matevž Štebih, učenci na Humu pri Ormožu; Vlado Porekar, dijak meščanske šole v Krškem; Vida Zupančič, gojenka zavoda v Gospej Sveti; Sava Zupančič, učenec v Ratečah. — Podobo „Prazen strah“ je tudi prav razložila Anica Kurent, učenka v Sevnici.

Največji železniški most.

V Novem Jorku bodo v kratkem pričeli graditi največji železniški most na svetu, ki bo imel štiri tise. Največji obok bo dolg 1000 črevljev. Most ne bo veljal nič manj kakor 18 milijonov dolarjev in bo umotvor edine vrste. Prihodnje leto prično graditi vodovod, ki bo preskrboval Novi Jork z dobro pitno vodo. Studenec je oddaljen 150 milj od mesta in bo preskrboval 10 milijonov ljudi z vodo. Ta vodna naprava prekaša vse dosedanje, celo silni vodovodi starih Rimljanov so v primeri s tem neznatni. Že nekaj let dela 16.000 delavcev in veliko število strojev pri gradnji zbiralnikov in prekopov za cevi. Pod tremi rekami — Rondout, Wallkill, Hoodna — in pod jezerom Croton so izkopali predore, ki so dolgi 75.000 črevljev. Najznamenitejši je pa hudsonski predor, pri katerem so porabili 500.000 funtov dinamita za razstreljevanje. Pri razstreljevanju je delalo 400 delavcev, največ Poljakov in Slovakov, leto in dan. Predor je za vodo neprediren in bi ga lahko porabili takšnega, kakršen je, za napeljavo vode. Sedaj ga obzidavajo s cementom, zaradi česar postane

njegov premer, ki znaša sedaj 12 črevljev, za 4 črevlje manjši.

Še nekaj iz Novega Jorka.

Vsakih 40 minut dospe povprečno po en naseljenec v Novi Jork. Policija zapre vsake tri minute po eno osebo. Vsakih pet minut se rodi po en otrok. Vsakih sedem minut se vrši pogreb. Vsakih 13 minut se vrši poroka. Vsakih 48 minut odpluje kakšen parnik iz pristanišča. Pri ponesrečenju se ubije vsako poldrugo uro kak človek. Vsakih 7 ur pride na boben kaka trgovina. Vsakih 8 ur se izvrši kak poizkus za roparski napad. Vsakih osem in pol ure se izvrši ena ločitev zakona. Vsakih 10 ur se izvrši kak samoumor. Vsak dan se izvrši kak razbojniški umor. Te številke se razumejo povprečno na podlagi uradnega letnega izkaza.

400.000 mark za zgradbo zavoda za preiskovanje raka.

Mestu Gdanskemu je zapustil neki meščan, ki se je preselil v Tsingtau (na Kitajskem), 400.000 mark, da zgradi mesto zavod za preiskovanje raka, za katerim je umrla tudi njegova žena.

== KOTIČEK GOSPODA == DOROPOLJSKEGA

Spoštovani gospod!

Po Veliki noči pojdem k prvemu sv. obhajilu, ki se ga jako veselim. Brala sem „Zvonček“, ki mi je ugajal. Jaz hodim v drugi razred v šolo h gospodični učiteljici, in tudi nemški jezik se učimo. Začeli so lansko leto novo šolo zidati na jako lepem kraju, bo že letos skončana. Jako rada hodim v šolo, v kateri se bom mnogo lepih naukov naučila.

Pozdrav od

Mile Plešivčnikove

v Šmihelu nad Pliberkom na Koroškem.

Odgovor:

Ljuba Mila!

Prav veseli me, ljuba koroška Slovenka, Tvoje pismo, pisano v lepi materinščini. Dokaz mi je to, da še živi naš rod v tožnem Korotanu. Bog Te živi!

*

Velecenjeni g. Doropoljski!

Hvala Milici in Slavki za voščilo, tudi jaz Vam in deklicama želim enako. Ali so to Vaše hčerkice? Hodim v III. razred. Najbolj me veseli pisanje, čitanje in petje. Učim se tudi klavir. Za Božič sem dobila lepe reči. Ali je Vam Jezušček tudi kaj lepega prinesel?

Na novo leto bo prvokrat naš trg električno razsvetljen.

Moji prijateljici Dragi sem naredila toliko veselja do „Zvončka“, da ga bo odslej naročila.

Prijazno Vas pozdravlja Vaša vdana

Danica Chloupkova.

Odgovor:

Ljuba Danica!

Nekoliko zakasnil se je moj odgovor. Pa kaj hočem, ko je toliko pisem, da se komaj zvrste. — Milica in Slavka, ki ju imaš v mislih, nista moji hčerki, vendar bosta veseli Tvoje zahvale. — Jaz nisem za Božič — razen ljubih voščil od koticarjev — ničesar drugega dobil. — Hvala Ti tudi od moje

strani, da si pridobila „Zvončku“ novo naročnico. Ko bi Te le vse naročnice posnemale!

* *

Dragi gospod!

Eno celo leto sem zdaj preživela v zavodu v Gospi Sveti na Koroškem. Pred par leti sem Vam pisala, da bom obiskovala šolo v Idriji, pa ker me stara mama ni hotela sprejeti, sem morala med mrzli svet. V Gospi Sveti je večinoma vse nemško. Najbolj sem pogrešala slovenskih knjig, posebno pa „Zvončka“, zato si pa jih zdaj doma privoščim. Doma pomagam mami in delam izlete v naše ponosne gore ali v Julijske Alpe ali v Karavanke. Pravi izleti se bodo pa šele avgusta pričeli, ko bo tudi ata imel počitnice. Izpričevalo je po izjavi gospoda župnika prav dobro. Zdaj bom stara 10 let. — Bog Vas živi! Prosim skorajšnjega odgovora, če ne, ga ne bom mogla brati, ker pojdem zopet v tujino.

Vaša

Vida Zupančičeva,
gojenka zavoda v Gospi Sveti (Koroško).

Odgovor:

Ljuba Vida!

Da Ti bo mogoče brati odgovor na svoje pismo, preden zopet odpotuješ „med mrzli svet“, ga prijavljam takoj danes. Da, v tujem svetu šele človek spozna, kako lepa je domovina, kako sladka je materina beseda!

*

Spoštovani gospod Doropoljski!

Dovolite, da Vam tudi jaz pišem par vrstic. — Najljubša mi je šola, ker ljubim učitelje in rada se učim. Najbolj mi pa ugaja knjiga „Zvonček“. V njem dobim mnogo lepega, najbolj mi pa ugaja Vaš kotichek. Imam enega brata in nič sester. Stara sem 11 let. Naznanjam Vam, da je bil v tem me-

secu v šoli gospod šolski nadzornik, ki sem se ga izprva jako bala. A hvala Bogu, vse se je dobro izteklo.

Srčne pozdrave Vam pošilja
Josipina Peršukova,
učenka III. razr. v Majšpergu na Štajerskem.

Odgovor:

Ljuba Josipina!

Vidiš, kako je dostikrat strah neutemeljen. Kdor ima čisto vest in stori svoje dolžnosti, se mu ni treba ničesar bati!

*

Cenjeni gospod!

Prosim, blagovolite sledečo pesemco, ki sem jo sama zložila ter sem jo predavala dne 18. avgusta, priobčiti v „Zvončku“. Glasi se

Cesarju.

Na prestolu cesarskem Ti sediš
in narodom pravice vsem deliš;
oj, svetli car, dobrotni car,
domovja Avstrije vladar!

V viharju bil si duha čilega,
Ti sina vzame smrt edinega,
življenja družico zvesto —
zabodel je morilec njo.

A Ti pretrpel in prenesel vse,
vihar nobeden ni uklonil Te,
oj, svetli in pa verni car,
mogočne Avstrije vladar!

Izgedno bilo Tvoje vladanje,
trpljenju dalo mnogim lajšanje!
Rojstveni, blagi Tvoj se dan
še mnogokrat ponavlja nam!

Z odličnim spoštovanjem

Julči Šijančeva,
pri Sv. Križu.

Odgovor:

Ljuba Julči!

Tvoja pesemca, ki si jo deklamovala dne 18. avgusta lanskega leta, naj tudi letos velja proslavi cesarjevega rojstnega dne!

*

Ljubi gospod Doropoljski!

V peti številki „Zvončka“ sem slikana s sestrico Miro „na cvetočem travniku“. V šesti številki „Zvončka“ ste me našli v skrivalnici. V tretjič gre rado. Prosim, g. Doropoljski, izposlujte pri g. uredniku, da prinese sedma številka („Zvončka“) zopet sliko: „Mirka, Vlasta in Dora v obljubljeni deželi“.

Priporoča se Vam

Dora Nagu,
učenka v Orehovici pri Št. Jerneju.

Odgovor:

Ljuba Dora!

V sedmi številki „Zvončka“ ni bilo mogoče priobčiti doposlane podobe, ki jo omenjaš, pač pa vidiš to podobo v današnji številki. — Izdelovanje klišeja rabi več časa, in zato je dostikrat zamuda neizogibna. — No, pač vam je lepo v — obljubljeni deželi!

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Oprostite, da Vas nadlegujem že vdrugič. Naš gospod učitelj nam je dejal, da naj lovimo hrošče ter jih prodamo, da dobimo denar za majniški izlet. V šoli smo se predvčerajšnjem učili o Gideonu Lavdonu, kako je bil ponižen in da ga nemški cesar Friderik II. ni hotel sprejeti v službo.

Srčno Vas pozdravlja Vaš hvaležni

Viktor Janše,
učenec IV. a razreda v Spodnji Šiški.

Odgovor:

Ljubi Viktor!

Prihodnjč mi povej, koliko hroščev si nalovil, koliko si dobil zanje in kako je uspel majniški izlet!

*

Spoštevani gospod Doropoljski!

Danes Vam pišem prvokrat. Rad bi bral „Zvonček“. Prosim Vas, sporočite mi, koliko stane. Jaz hodim v IV. a razred. Naš gospod učitelj je Ivan Petrič. On je učil v Rudniku, Ribnici itd. Je jako prijubljen, tudi mi ga imamo radi.

Srčno Vas pozdravlja

Franc Zorc,
učenec IV. a razreda v Spodnji Šiški.

Odgovor:

Ljubi Franc!

„Zvonček“ stane vse leto 5 K, pol leta 2 K 50 h, četrt leta 1 K 25 h. Sicer pa vidiš to zapisano v vsaki številki na notranji strani ovitka.

*

Velecenjeni gosp. Doropoljski!

Zvedela sem, da ste velik prijatelj slovenske mladine. Zatorej se Vam tudi jaz predrzmem pisati. Stara sem 11 let in obiskujem 4. razred 1. oddelek štirirazredne ljudske šole. V šolo hodim jako rada. Imam še tri brate in eno sestro. Očeta nimamoveč. Čez štiri mesece bo ravno eno leto, ko so ga položili v hladni grob.

Iskreno Vas pozdravlja

Neža Mesaričeva,
učenka 4. razreda v Majšpergu.

Odgovor:

Ljuba Neža!

Smiliš se mi, ubožica, ker si izgubila dobrega očeta. Gotovo mu pa ohraniš trajen spomin, ki ga naj krasi Tvoje zgledno in pravično življenje!

